

Turvallisuustiedote

23.2.2023, versio 1.1.

Nesteen Helsinki-Vantaan lentoaseman välittömässä läheisyydessä sijaitsevan lentopolttoainevaraston turvallisuustiedote ympäristön asukkaille ja yhteisöille

Säilytä tämä tiedote itselläsi.

Turvallisuustiedote

Tällä tiedotteella kerromme Nesteen polttoainevaraston toiminnasta, suuronnettomuuden vaaraa aiheuttavista aineista ja varautumisestamme vaaratilanteisiin. Tiedotteen avulla opastamme alueen toiminnanharjoittajia sekä väestöä toimimaan vaaratilanteissa siten, että mahdolliset henkilö- sekä ympäristövahingot vältetään tai ne jäävät mahdollisimman pieniksi.

Nesteen polttoainevarasto on Tukesin valvonnan alainen lupalaitos. Polttoainevarastolla noudatetaan vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista annetun lain

(390/2005) ja asetuksen (685/2015) soveltamisesta johtuvia säännöksiä sekä hallinnollisia määräyksiä. Tukes tekee määräajoin tarkastuksia sekä valvoo polttoainevaraston toimintaa.

Pelastuslaitoksen ja laajamittaista kemikaalien käsittelyä ja varastointia harjoittavien toimijoiden tulee pelastuslain (379/2011) mukaan varautua suuronnettomuuksien* ehkäisyyn ja niiden aikaiseen toimintaan. Alueelle on laadittu sisäinen pelastussuunnitelma vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain mukaan (390/2005). Sisäisessä pelastussuunnitelmassa on määritetty toimenpiteet, joiden avulla torjutaan ennalta mahdollisiksi arvioitavissa onnettomuustapauksissa onnettomuuden vaikutuksia sekä rajoitetaan seuraukset mahdollisimman vähäisiksi.

*Suuronnettomuudella tarkoitetaan onnettomuutta, jota on menehtyneiden, loukkaantuneiden, tai omaisuuteen kohdistuneiden vahinkojen määrän, taikka onnettomuuden laadun perusteella pidettävä erityisen vakavana.

Onnettomuuksiin varautuminen

Nesteen polttoainevarasto on Helsinki-Vantaan lentoaseman välittömässä läheisyydessä toimiva lentopetrolin varastointialue, jossa puretaan, varastoidaan ja lastataan lentopetrolia. Lentopetroli tuodaan varastolle säiliöautokuljetuksina Porvoon jalostamolta. Säiliöautoista lentopetroli puretaan maanpäällisiin varastosäiliöihin, joista se toimitetaan lentokoneille tankkausajoneuvoilla.

Alueella on varauduttu vakavien onnettomuuksien hallintaan erilaisin keinoin. Alueella on kolme lentopetrolisäiliötä, säiliöt FB2 ja FB3, molemmat 1500 m³, sekä säiliö FB1, 500 m³. Yhteensä varastointikapasiteetti on siis 3500 m³. Alueella on lisäksi selkeyttämiseen 1 m³ säiliö sekä näytteenottoon 30 m³ säiliö. Mahdollisten onnettomuusriskien tunnistamiseksi ja niistä aiheutuvien vaarojen minimoimiseksi on laadittu sisäinen pelastussuunnitelma, vaaran arviointi ja HAZOP riskitarkastelu.

Henkilöstö

Nesteen polttoainevaraston vastuuhenkilöt on hyväksytty tarkastusviranomaisten toimesta päteviksi kyseessä oleviin virkoihin. Polttoainevaraston henkilökunnalle sekä sijaisille järjestetään tehtävään liittyvää koulutusta koulutusohjeen mukaisesti. Lisäksi he osallistuvat vuosittain pidettävään turvallisuuskoulutukseen sekä alkusammutusharjoitukseen. Polttoainevaraston henkilökunta avustaa alueellista pelastuslaitosta säiliöiden vaahdotustoiminnassa, säiliöiden vesivalutoiminnassa sekä vallitilojen vaahdotustoiminnassa sekä sammutusjätevesien keräämisessä.

Riskien arviointi

Vaaroja ja mahdollisia toiminnan riskejä on arvioitu aluetta koskevan vaaran arvioinnissa ja turvallisuusselvityksessä. Vaaran arvioinnissa on tarkasteltu vaaraa aiheuttavia tekijöitä sekä niiden estämistä. Lisäksi on tehty erillinen HAZOP-riskitarkastelu, jonka avulla on tunnistettu prosesseihin liittyviä riskejä.

Kaikista polttoainevaraston toimintaan liittyvistä läheltäpiti-, vaara- ja poikkeustilanteista raportoidaan vastuuhenkilöille Nesteen sisäisellä raportointijärjestelmällä. Poikkeamat käsitellään yhtiön vastuuelimissä, jotka päättävät poikkeamaan liittyvistä jatkotoimenpiteistä.

Torjunta- ja pelastustoiminta

Nesteen polttoainevarastolle on tehty sisäinen pelastussuunnitelma, öljyvahinkojen torjuntasuunnitelma ja alueelta löytyvät erilliset hätätoimintaohjeet. Polttoainevaraston koko henkilökunta sekä lentopolttoaineen liikennöitsijän kuljettajat osallistuvat tarvittaessa esimerkiksi palo- ja öljyvahingontorjuntaan ja ensiapuun ja näin pelastustoimintaan saadaan ensimmäinen vaste.

Mikäli alueella sattunut onnettomuus aiheuttaa vaaraa tai muita seurauksia alueen ulkopuolelle, tulee asukkaiden tai muiden toimijoiden noudattaa kaikkia pelastusviranomaisen antamia ohjeita ja käskyjä.

Käytössä olevat järjestelmät

Jokainen polttoainesäiliö on varustettu pinnanvalvonta- sekä lämpötilanmittausjärjestelmällä. Säiliön purku- ja lastauspuolen putkilinjat on varustettu paineilmakäyttöisillä sulkuventtiileillä ja suojattu ylipaineen varalta varoventtiileillä, jotka purkavat korkean paineen suoraan varastosäiliöön tai sulkuventtiiliin toiselle puolelle.

Tankkauksessa käytetään ns. kuolleen miehen kytkintä, joka lopettaa tankkauksen, mikäli kytkintä ei paineta säännöllisin väliajoin.

Polttoainevarastolla on käytössä pelastuskalustoa kattavasti, (vaahdotus- sekä sammutusjärjestelmät, paloilmioittimia, jäähdytysvesijärjestelmä) ja hälytykset ohjautuvat Aluehälytyskeskuksen lisäksi Finavian Helsinki-Vantaan lentoaseman pelastuspalveluun. Alueella on myös varauduttu ympäristövahinkojen ennaltaehkäisyyn. Polttoainevaraston piha-alue on varustettu viemärijärjestelmällä, jota pitkin mahdollinen öljyinen sadevesi ja kemikaalit johdetaan öljynerotuskaivoihin ja sieltä HSY:n vesilaitoksen viemärijärjestelmään. Rakenteellisten seurausten ehkäisemiskeinona polttoainesäiliöitä ympäröivät betoniset valuma-altaat, jotka on varustettu tyhjennysviemärein.

Alueella käsiteltävien vaarallisten aineiden ominaisuuksia

LENTOPETROLI JET A-1

Merkkien selitykset

- Alueella varastoitu kemikaali on syttyvä neste.
- Onnettomuustilanteissa, kuten suuressa tulipalossa muodostuvat savukaasut sisältävät myrkyllisiä ja terveydelle haitallisia yhdisteitä. Tuotteesta vapautuvien höyryjen hengittäminen on haitallista. Tuotteen epäillään aiheuttavan silmien ja hengitysteiden ärsytystä sekä se saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta. Tuote voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.
- Tuote voi aiheuttaa pohjavedelle ja maaperälle saastumisvaaran. Tuote on myrkyllistä vesieliöille ja sen joutumisella vesistöön tällä on pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

Vaaran tunnistaminen ja vaikutusalue

Polttoainevaraston alueella on tunnistettu siellä säilytettävästä aineesta johtuvia vaaroja, joita voivat olla säiliöautopalo tai vallitilapalo. Säiliöautopalossa kyseessä on onnettomuus, jonka seurauksena on kemikaalin vuoto tai syttyminen. Vallitilapalotilanteessa vuoto tai palo voi olla säiliöautosta johtuvan onnettomuuden aiheuttamaa tai ylitäytön seurauksena tapahtuva onnettomuus. Vaikutusalue palossa voi laajimmillaan olla satoja metriä kemikaalilammikon keskipisteestä.

Lentopolttoaineen haitallisina palamistuotteina syntyy Hiilidioksidia (CO₂) Hiilimonoksidia (CO). Höyryt ovat ilmaa raskaampia ja saattavat levitä lähellä maata ja matkustaa pitkiäkin matkoja syttymispaikasta ja leimahtaa.

Polttoainevaraston kemikaalintorjuntajärjestelyissä on otettu huomioon lähistöllä olevat muut öljyvarastot ja lähiliikenneväylät. Polttoainevarastolla on varauduttu antamaan kaikki mahdollinen apu ympäristön kemikaalivahinkotilanteissa. Kemikaalivahinkojen torjunnan järjestämisestä ja kehittämisestä polttoainevarasto- ja lentokenttäalueella ollaan tarpeen mukaan yhteistyössä pelastus- ja muiden viranomaisien kanssa.

Toimintaohjeet vaaratilanteessa

Yleinen vaaramerkki
varoittaa ihmisiä hätä - tai
vaaratilanteesta

Yleinen vaaramerkki on
yhden minuutin pituinen
nouseva ja laskeva
äänimerkki, jota toistetaan
onnettomuustilanteessa
useaan kertaan

Vaaranmerkkiä seuraa
median kautta annettava
vaaratiedote

Vaara ohi -merkki on
minuutin mittainen tasainen,
yhtäjaksoinen äänimerkki

JOS OLET SISÄLLÄ

Siirry sisälle ja pysy siellä.
Sulje kaikki ovet, ikkunat,
tuuletusaukot
sekä ilmastointilaitteet

Kuuntele ohjeita radiosta

Vältä puhelimen käyttöä

Jos kaasun haju tuntuu,
hengitä kostean vaatteen
läpi

JOS OLET ULKONA

Tarkasta tuulen suunta.
Poistu kaasun alta
sivutuuleen. Pyri sisälle
yläkerroksiin

Jos et pääse sisälle, pyri
korkeampaan
maastokohtaan. Vältä alavia
paikkoja.

Vältä hengästymistä
liikkumalla rauhallisesti.
Suoja hengitystä esim.
kostealla kankaalla tai
sammaleella.

**Älä poistu alueelta ilman
viranomaisen kehotusta**

**YLEINEN HÄTÄNUMERO ON 112 / ALLMÄNT NÖDNUMMER 112 /
GENERAL EMERGENCY NUMBER IS 112**

FÖRFARANDE I EN FAROSITUATION

Den allmänna farosignalen betyder att en omedelbar fara hotar befolkningen. Den allmänna farosignalen är en oavbruten stigande och fallande ljudsignal eller en varning som myndigheterna ger med högtalare. Faran över -signalen är en oavbruten jämn ljudsignal. Det är ett meddelande om att hotet eller faran är över. Gör så här när du hört den allmänna farosignalen:

1. Sök dig inomhus. Stanna där.
2. Stäng dörrar, fönster, vädringsluckor och ventilationsanordningar.
3. Koppla på radion och vänta lugnt på anvisningar.
4. Undvik att använda telefon så att linjerna inte blockeras.
5. Avlägsna dig inte från området utan uppmaning av myndigheterna, annars kan du på vägen bli utsatt för fara

PROCEDURE IN A HAZARDOUS SITUATION

The general danger signal means that an immediate danger threatens the population. The general danger signal is a continuous rising and falling sound signal or a warning given by the authorities over loudspeakers. The danger over signal is an unbroken smooth sound signal. It is a message that the threat or danger is over. When you hear the general danger signal, do this:

1. Find yourself indoors. Stay there.
2. Close doors, windows, ventilation hatches and ventilation devices.
3. Turn on the radio and calmly wait for instructions.
4. Avoid using the telephone so that the lines are not blocked.
5. Do not leave the area without being told to by the authorities, otherwise you may be exposed on the way for danger

Lain 390/2005 ja asetuksen 685/2015 mukainen turvallisuusvelvollinen toiminnanharjoittaja ja tiedotteen laatija:

Toiminnanharjoittaja
Neste Markkinointi Oy / Aviation
Helsinki-Vantaan lentoasema
Öljytie 5, Vantaa

Lisätietoja

Pasi Rantala
Terminaalipäällikkö +358 50 4581 598
pasi.rantala@neste.com
Päivystys / Valvomo 050 4581 137